SULAT NI AA GALATIYA
min si Paul

Si Paul bayi ngalatag kalahat-lahatan magnasihat Lapal Hap pasal si Isa Almasi. Taabut peen kaminduwa na, bayi iya paabut ni lahat Galatiya, ma hi' ma lahat iyōnan Asiya Diki'. Heka daira maka kalumaan bayi taabut na ma katilibut lahat Galatiya hi', bo' pignasihatan manga aa hi' pasal kamatay si Isa Almasi pamapuwas dusa sigam. Heka isab bayi magkahagad sampay mangandōl ma si Isa. Makalikut peen si Paul min Galatiya, niya' may'an manga aa kasehean magpandu' in aa magpangandōl ma si Isa, minsan sigam 'nsa' bangsa Yahudi, subay sigam mōgbōg isab ma sara' bayi siyulat uk si Musa, bo' supaya sigam pighap maka Tuhan. Minnihi' sasat pikilan manga aa mangandōl ma si Isa ma lahat Galatiya hi'.

Take peen si Paul bang ayi pamandu' ni manga aa Galatiya hi', magtuwi piyabo uk na sulat itu tudju ni sigam. Pasti' uk si Paul ma sulat itu 'nsa' sara' si Musa makalappas sigam min hukuman dusa, suga' pangandōl sigam ma si Isa Almasi.

Biya'-ba' isab ma sulat itu pasal aa magpangandōl bang subay salaingga addat-tabiat sigam.

Lapal sulat si Paul

1 Sulat itu min aku si Paul pisampay paiyu ni kaam maglahat maiyu ni manga kalahatan

Galatiya. Kawakilan aku magnasihat suga' ka-
patut ku 'nsa' min manusiya' maka 'nsa' aa
ngawakilan aku. Tōōd aku kawakilan uk si
Isa Almasi maka 'Mma' tabi Tuhan, iya bayi
makallum si Isa min kamatay na.
2 Aku itu sampay kamemon dawuranakan tabi
maitu, magdakayo' mabo bissala paiyu ni kaam
manga jamaa si Isa Almasi.
3 Mura-murahan bang peen kaam biyuwanan
tatabangan maka kasannangan diyōm atay bi
uk 'Mma' tabi Tuhan sampay uk si Isa Almasi,
Panghu' tabi.
4 Si Isa Almasi bayi maglilla' matay supaya
piyuwasan dusa tabi, bo' supaya isab 'nsa' kitabi
tabo-bo maghinang laat iya daran hinang aa ma
waktu itu. Hangkan salaihi' kapaglilla' si Isa
Almasi sabab iya asal iya kabayaan 'Mma' tabi
Tuhan subay hinang uk na.
5 Patut du Tuhan piyudji saumul-umul. Amin.

Dakayo' sadja Lapal Hap

6 Inu-inu tōōd aku ma kaam, dayi'-dayi' du
kaam palabba min Tuhan iya bayi nawag kaam
sabab lasa maka ase' si Almasi. Iyu na kaam
pinda min lapal hap pasal si Almasi ni lapal
saddi.
7 Suga' 'nsa' niya' taōnan lapal hap, saddi
min lapal pasal si Isa. Suga' niya' manga aa
baya' nasat pikilan bi sampay pindahan uk sigam
Lapal Hap pasal si Isa Almasi.
8 Suga' bang niya' aa sayi-sayi na, atawa min-
san lagi' kami, atawa malaikat min sulga' bang
iya nganasihat lapal saddi min pandu' bannal

bayi pagnasihat kami ma kaam, aa iyu subay
tawwa' mulka' saumul-umul.
9 Bayi na itu pagbissalahan kami bo' bayikan
kami buttihi', in bang niya' nganasihatan kaam
lapal saddi min Lapal Hap asal bayi tatayima' bi,
aa ian subay pigmulkaan.
10 Daa pikilun bi in tiyuyu' uk ku bo' aku
siyanglitan uk aa. Suga' asal tiyuyu' uk ku bang
aku siyanglitan uk Tuhan. Daa pikilun bi in
iya tiyuyu' uk ku in kasulutan manga aa ni
aku. Sabab bang ian pagtuyuan ku, 'nsa' na aku
taōnan sasohoan si Almasi.

Si Paul kawakilan uk Tuhan

11 Manga dawuranakan ku, niya' pamaintōm
ku ma kaam. In Lapal Hap bayi pitanyag uk ku
pasal si Isa Almasi, 'nsa' min pikilan manusiya'
iya paluwasan na.
12 'Nsa' bayi tasambut ku min manusiya'; 'nsa'
na isab manusiya' pagguruhan ku. Suga' tasam-
but ku itu min si Isa Almasi iya du mamanda' ma
aku.
13 Bayi take bi pasal kajarihan ku ma waktu
bayi pamōgbōg ku ma agama Yahudi. Binsana'
tōōd uk ku manga aa suku' Tuhan, hati na, jamaa
si Isa Almasi. 'Nsa' niya' bayi ase' ku ma sigam.
Kabayaan ku subay 'nsa' niya' takapin min sigam.
14 Pasal pamōgbōg ma agama kami Yahudi,
labi du aku bayi mōgbōg min pagkahi kami
kamemon. Tuyu' du aku mōgbōg ma usulan min
ka'mbo'-mboan kami.
15 Suga' minsan aku salay'an, pene' du aku uk
Tuhan ma sabab ase' na maka lasa na tudju ni
aku. Bayi aku pene' uk na ma 'nsa' lagi' aku bayi

iyanakan, bayi aku killo' uk na hinang sasohoan
na.
16 Kabayaan Tuhan subay pipanda' kajarihan
Anak na ma aku bo' supaya tapatanyag ku Lapal
Hap pasal si Isa ni kabangsa-bangsahan 'nsa'
Yahudi. Pagka salaihi', 'nsa' na aku pahi' ni sayi-
sayi mikipandu' pasal iya ian.
17 'Nsa' aku minsan bayi pahi' ni daira
Awrusalam patibaw ni manga aa kawakilan
dahu min aku. Suga' magtuwi aku pahi' ni lahat
Arab bo' puwas na pabing aku ni Damaskus.
18 Palabay tallun tahun iyampa aku pahi' ni
Awrusalam patibaw ni si Petros bo' aku pahanti'
ma iya duwa pitu'.
19 Saddi min si Petros 'nsa' niya' aa kawakilan
tanda' ku duwal si Ya'kub, iya siyay Panghu' tabi.
20 In sulat ku itu asal bannal. Niya' Tuhan
naksi', asal 'nsa' aku magputing.
21 Puwas aku may'an bo' iyampa aku pahi' ni
kalahatan hi' ni Siriya maka ni Kiliki.
22 Ma waktu ian 'nsa' lagi' aku takila uk manga
jamaa si Isa ma hi' ma lahat Yahudiya.
23 Bayi sigam kahakahan sadja in aku aa
magbinsana' manga jamaa si Isa ma waktu dahu
bo' supaya 'nsa' niya' takapin mangandōl ma
iya. Suga' kahakahan isab in aku pinda na
buttihi' sabab magnasihat na aku subay manga
aa mangandōl ma si Isa.
24 Manjari piyudji uk sigam Tuhan sabab pinda
na aku mangandōl ni si Isa Almasi.

2

1 Paglabay sangpu' ka 'mpat tahun minnihi',

bayi aku pabayik pahi' ni Awrusalam magbe' ka
si Barnabas. Biyo isab uk ku si Titus.
2 Hangkan aku pahi' sabab iya pimanda' uk
Tuhan ni aku. Pagtakka kami pahi', mag-isun
kami maka manga nakura' jamaa si Isa, kami-
kami sadja. Pihati uk ku ni sigam bang ayi bayi
Lapal Hap pignasihat ni manga aa 'nsa' Yahudi.
Hangkan sigam pihati uk ku, sabab bang sigam
'nsa' kasulutan, 'nsa' niya' kapusan manga bayi
tahinang ku ma dahu atawa hinang ku ma waktu
itu.
3 Suga' kasulutan du sigam ma hinang ku.
Minsan si Titus, minsan iya bangsa Girik, 'nsa'
du iya liyōgōs uk sigam siyoho' mag-islam.
4 Bannal, niya' may'an aa kasehean masi
mōgbōg agama Yahudi, kabayaan sigam subay
si Titus pig-islam, suga' aa ian magbawu'-bawu'
in sigam manga dawuranakan tabi mangandōl
ma si Isa. Bayi sigam palamud ma pag-isunan
ian nipihan bang kami me' ma sara' si Musa
atawa 'nsa'. Sabab kami ian, pagka parakayo' ma
si Isa Almasi, hawulaya na kami min bayi sara'
biyōgbōgan dahu. Baya' sigam ngahinang kami
banyaga' ma kalangnganan sara' bayi dahu ian.
5 Suga' 'nsa' kami baya' me' ma kabayaan aa
ian minsan le' min tadda, sabab Lapal Hap itu
subay halli' ma sabab bi supaya tananam bi
pandu' kasabannalan.
6 Manga aa bistahan nakura' manga jamaa
si Almasi, 'nsa' sigam noho' subay giyanapan
pandu' ku. Minsan sigam bistahan aa langkaw
'nsa' bidda' ma aku sabab ma panganda' Tuhan
sali'-sali' du aa kamemon; 'nsa' iya ngandapitan

aa.
7 'Nsa' du niya' pagsaway-saway sigam; gam
na peen aku iyakuhan uk sigam in aku bannal
pingandōl uk Tuhan matanyag nganasihat Lapal
Hap pasal si Isa Almasi ni manga kabangsahan
'nsa' bangsa Yahudi, sali' si Petros isab pingandōl
nganasihat pahi' ni bangsa Yahudi.
8 Sabab min kawasa Tuhan hangkan aku
kawakilan matanyag Lapal Hap ni manga bangsa
kasehean; sali' du ma si Petros min kawasa
Tuhan isab hangkan iya kawakilan matanyag
Lapal Hap ni manga Yahudi.
9 Manjari si Petros, maka si Ya'kub, maka si
Yahiya, sigam manga nakura' mahi', pagtakila
sigam in aku kawakilan uk Tuhan, siyalam kami
maka si Barnabas uk sigam tanda' in magdakayo'
hinang kami kamemon. Mag-isun kami subay
kami matanyag pahi' ni manga bangsa kasehean,
bo' sigam matanyag ma diyōm bangsa Yahudi.
10 Iyamu' sadja uk sigam subay kami magta-
bang ma manga aa miskin ma diyōman sigam
bo' iya na hi' asal tuyuan ku hinang.

Si Petros pihallingan uk si Paul

11 Pag 'nsa' taggōl puwas ian, sabu kami ma hi'
ma daira Antiyok, pahi' si Petros. Dakayo' 'llaw
in hinang na 'nsa' tawwa' hangkan biyaan iya uk
ku.
12 Sabab 'mboho' iya takka mahi', me' iya
magsawu mangan ma manga aa suku' si Almasi
iya 'nsa' Yahudi. Suga' pagtakka peen manga
Yahudi min Awrusalam bayi siyoho' pahi' uk si
Ya'kub, magtuwi si Petros paōkat min manga aa
hi' 'nsa' Yahudi bayi pag-umpigan na hi' sabab

iya tiyāw siyaway uk aa ian bahu takka sabab
Yahudi ko' ian masi mōgbōgan sara' mag-islam.
13 Manga Yahudi kasehean mangandōl ni si Isa
ma Antiyok ian, tiyāw du isab sali' si Petros, bo'
kamemon sigam 'nsa' magsawu mangan maka
sehe' sigam 'nsa' Yahudi sabab tiyāw siyaway.
Minsan si Barnabas tabo-bo isab maghinang
salaihi'.
14 Pag'nda' ku hinang sigam 'nsa' tawwa' maka
pandu' bannal ma diyōm Lapal Hap pasal si Isa
Almasi, halling ku ni si Petros ma dahuhan sigam
kamemon, “Kau iyu aa Yahudi,” uk ku, “suga'
'nsa' kau me' ma addat tabi Yahudi bo' me' kau
ma addat bangsa saddi itu. Angay liyōgōs uk
nu manga aa bangsa 'nsa' Yahudi subay mōgbōg
manga addat Yahudi ian?”

Aa kamemon, Yahudi maka 'nsa', kalappasan ma sabab pangandōl sigam ma si Isa Almasi.

15 Iya bannal na, bangsa Yahudi du kami
sabab tubu' min bangsa Yahudi, 'nsa' min bangsa
kasehean, iya pigbahasa bangsa baldusa.
16 Suga' katauhan kami in 'nsa' niya' aa iyōnan
bōntōl ma sawukat sara' agama biyōgbōgan uk
na. Iya sadja iyōnan bōntōl uk Tuhan bang
aa mangandōl ma si Isa Almasi. Hangkan
ko', minsan kami Yahudi, mangandōl ma si Isa
Almasi, bo' minnihi', min pangandōl kami ma
si Isa iya hangkan kami bista bōntōl uk Tuhan.
'Nsa' ma sabab sara' agama biyōgbōgan uk kami,
sabab 'nsa' niya' bista bōntōl uk Tuhan minsan
lagi' salaingga uk na mōgbōg sara' agama.

17 Bang kami bangsa Yahudi baya' parakayo'
ma si Almasi bo' supaya kami bista bōntōl uk
Tuhan, bo' 'mboho' tabistu in kami dusahan, sali'
manga bangsa kasehean iya 'nsa' Yahudi; na,
salaingga na? Ōnan ta baha' si Almasi, iya sabab
na hangkan kami dusahan? 'Nsa' na niya' tōōd
kabannalan na!
18 Bang, sawupama, aku nagna' mōgbōg
pabayik sara' bayi labbahan ku, bo' pandu' ku
in sara' ian subay biyōgbōgan, iya na pasti' in
aku dusahan pagka kalanggalan ku sara' hi'.
19 Suga' iya bannal na, pasal pamōgbōg sara'
hi', sali' aku hantang aa matay sabab aku
pibōtang hukuman kamatay uk sara' hi' sabab
'nsa' tabōgbōg ku sara' hi'. Manjari hawulaya
na aku min sara' supaya Tuhan biyōgbōgan uk
ku. Hati na, butas na aku min bayi kajarihan ku
tagna', sali' ibarat aa magbe' maka si Isa piyatay
ma diyata' hag.
20 Manjari kallum ku buttihi' 'nsa' min baran-
baran ku, suga' min si Almasi pabōtangan ma
diyōm atay ku itu. Sataggōl ku 'llum ma dunya
itu mangandōl aku ma Anak Tuhan. Lasa iya ma
aku sampay bayi na iya maglilla' matay ma sabab
ku.
21 'Nsa' labbahan ku lasa maka ase' Tuhan.
Bang makajari kita bista bōntōl ma sabab sara'
agama bōgbōgan tabi, 'nsa' niya' kapusan ka-
matay si Almasi ma sabab tabi.

3

Pamōgbōg sara' atawa pangandōl ta ma si Isa

1 Kaam manga aa Galatiya, sā' tōōd pikilan bi
iyu! Sayi bayi ngakkalan kaam in subay kaam
mōgbōg sara' bayi siyulat uk si Musa? Bayi pasti'
pamandu' ku ma kaam in si Isa Almasi matay ma
diyata' hag supaya iyampun dusa bi.
2 Tiyaw ta kaam. Salaingga panayima' bi
Nyawa Tuhan? Tayima' bi Nyawa Tuhan sabab
mōgbōgan sara' ian? 'Nsa' du! Suga' katauhan bi
du in pamuwan Tuhan sadja Nyawa na ma kaam
sabab kine uk bi maka kihagad uk bi Lapal Hap
pasal si Isa Almasi.
3 Kaam iyu, 'nsa' manjari! Tagna' bi me' ma
si Isa Almasi, Nyawa Tuhan pangandōlan bi,
suga' buttihi' mangandōl kaam ma kōsōg baran
bi mōgbōg sara' agama.
4 Salaingga pikilan bi, 'nsa' niya' kagunahan
iya bayi talabayan bi sataggōl min tagna' kaam
mangandōl ma si Isa? 'Nsa', mehe kagunahan na.
5 Bayi na kaam biyuwanan Nyawa Sutsi uk
Tuhan bo' hinang uk na hinangan barakat ma
diyōman bi. Salaihi' hinang na ma sabab kaam
ngasip maka magkahagad Lapal Hap; 'nsa' ma
sabab mōgbōgan panohoan sara' ian.

6 Pikilun bi si Ibrahim ma awwal lagi'. Niya'
bayi siyulat ma diyōm Kitab, uk na, “Kihagad uk
si Ibrahim janji' Tuhan ma iya, hangkan du iya
bista bōntōl uk Tuhan.”
7 Hangkan minnihi' tahati bi in sasuku man-
gandōl ni Tuhan, sigam tubu' si Ibrahim saban-
nal.
8 Pigbissala ma diyōm kitab bayi awwal lagi'
pasal manga aa 'nsa' Yahudi, in sigam bistahan
bōntōl du uk Tuhan bang sigam mangandōl ma

iya. Pihatihan uk na Lapal Hap itu ma si Ibrahim
ma awwal lagi', ma 'nsa' lagi' waktu na. Halling
na ma si Ibrahim, “Ma sabab nu pamuwan ku
kahapan ni manusiya' kamemon ma dunya itu.”
9 Kihagad uk si Ibrahim janji' Tuhan ian, bo'
sabab ian biyuwanan iya kahapan uk Tuhan.
Damikkiyan du isab sasuku magkahagad ma
bissala Tuhan biyuwanan du isab sigam kahapan
sali' bayi ma si Ibrahim.

10 Suga' sasuku pasakdōl ma sara' agama,
tawwa' sigam mulka' Tuhan. Sabab iya na
itu bayi tasulat ma diyōm Kitab, uk na, “Sayi-
sayi 'nsa' makaambat ngahinang kamemon
panohoan sara' bayi siyulat ma dimay Kitab asal
sigam pigmulkaan uk Tuhan.”

11 Manjari pasti' tōōd 'nsa' niya' aa bistahan
bōntōl uk Tuhan ma sabab panohoan sara'
biyōgbōgan uk na. Sabab uk Kitab, “Sayi-sayi
mangandōl ni Tuhan, bistahan du iya bōntōl uk
Tuhan, bo' iya 'llum saumul.”
12 Bang sara' iya biyōgbōgan uk ta, 'nsa' giyuna
pangandōl ta suga' iya giyuna, hulas-sangsa' ta.
Sali' bayi bissala ma dimay sara', uk na, “Aa
makabōgbōg kamemon panohoan diyōm sara'
itu 'llum du iya ma sabab na.”

13 Pagka salaihi', bang 'nsa' taambat ta
panohoan sara' kamemon tawwa' kita mulka'
Tuhan. Malayingkan talakkat du kitabi uk si
Almasi, pagka iya makananam mulka' ganti' tabi.
Sabab niya' bayi tasulat ma diyōm Kitab, uk na,
“Bang aa giyantong piyatay ma diyata' hag, in aa
ian tawwa' mulka' Tuhan.”

14 Bayi si Almasi maglilla' piyatay salay'an
bo' supaya piniyaan kahapan manga aa 'nsa'
Yahudi iya kahapan bayi panganjanji' Tuhan ma
si Ibrahim bayi masa awwal, maka supaya ma
sabab pangandōl tabi ma si Isa Almasi makatay-
ima' kitabi Nyawa Sutsi iya bayi panganjanji' uk
Tuhan.

Sara' maka Janji' Tuhan

15 Manga dawuranakan ku, buwanan ta kaam
dalil. Bang niya' duwa aa magjanji', bo' bayi na
tasaksian, 'nsa' kapindahan na atawa makapa-
ganap ma pagsulutan sigam.
16 Salaitu isab ma janji' Tuhan. Bayi iya
nganjanji' ma si Ibrahim maka ma panubu'
na, bo' 'nsa' ma kahekahan panubu' si Ibrahim
iya bayi kapagjanjian. Iya iyōnan panubu' itu
dakayo' du, hati na si Almasi.
17 Salaitu dalil na bang hiyati, niya' kapag-
sulutan Tuhan bayi pabōtang na ma waktu
kapanganjanji' na ma si Ibrahim, makalabayan
peen 'mpat hatus maka tallumpu' tahun, bo'
niya' sara' bayi pabōtang na. Malayingkan, in
kapagsulutan tagna' ian, 'nsa' kapindahan ma
sawukat niya' na sara', maka janji' Tuhan ian
'nsa' kapindahan.
18 Bang si Ibrahim sawupama bayi pihampitan
pusaka' ma sabab kalangnganan sara' sadja, sali'
'nsa' niya' kagunahan ma bayi janji' ian. Suga' iya
bannal na, iya hangkan si Ibrahim kabuwanan
pusaka' uk Tuhan, sabab niya' asal janji' Tuhan
ma iya.

19 Manjari, bang salay'an, ayi kagunahan sara'
ian? Baan ta kaam, in sara' ian piganap sadja uk
Tuhan ni janji' na bo' supaya katauhan manga
manusiya' in sigam taga dusa. Bo' sara' ian wajib
pamean sataggōl 'nsa' lagi' bayi palahil dakayo'
tubu' si Ibrahim itu (hati na si Almasi), iya katu-
manan janji' Tuhan. In sara' ian bayi siyongan ni
manga malaikat, bo' iyampa pisampay uk sigam
ma si Musa, bo' iya magpaōt masampay sara' ian
ni manusiya'.
20 Suga' panganjanji' Tuhan ma si Ibrahim,
'nsa' iya noho' sayi-sayi paōt, sabab Tuhan
dakayo'-kayo' nganjanji'.

In Kagunahan Sara'

21 Kalu tapikil bi niya' pagsaggaan ma sara'
si Musa maka ma janji' Tuhan ian, suga' 'nsa'.
Dakagaraan du. Bang bayi kitabi kapabōtangan
sara' taga kawasa muwan kallum tattap ma
manusiya', makajari kitabi iyōnan bōntōl uk
Tuhan ma sabab sara' iya biyōgbōgan. Suga'
'nsa' niya' sara' salaihi'.
22 Suga' manusiya' itu dusahan kamemon, sali'
sigam tabo-bo uk dusa, sali' bayi siyulat pasal
sigam ma dimay Kitab. Hangkan ma sabab
pangandōl ta sadja ma si Isa Almasi, kabuwanan
kitabi kahapan min Tuhan, sali' bayi asal pan-
ganjanji' na ma sasuku mangandōl ma iya.
23 Sataggōl 'nsa' lagi' palahil pandu' pasal si Isa,
kitabi manusiya' sali' sapantun pilisu tiyambōlan
uk sara' sataggōl 'nsa' lagi' katauhan pasal pan-
gandōl ma si Isa bo' iyampa kita makalappas.

24 Bayi kitabi pig-agihan uk sara' si Musa sataggōl si Almasi 'nsa' lagi' bayi paitu ni dunya,
supaya kita mangandōl ma iya bang palahil na,
bo' kita iyōnan bōntōl uk Tuhan.
25 Buttihi' taabut na waktu pangandōl ta ma si
Isa, 'nsa' na kita subay pig-agihan uk sara' ian.
26 Kaam iyu, anak Tuhan du kamemon ma
sabab pangandōl bi ma si Isa Almasi iya
parakayoan bi.
27 Bayi na kaam piyandi tanda' saksi' in kaam
parakayo' na ma si Almasi, bo' kajarihan si
Almasi iya kajarihan bi na.
28 Manjari sali' du aa magpangandōl
kamemon. 'Nsa' niya' pagbiddaan na, Yahudi
maka bangsa saddi, ata maka aa 'nsa' ata, lalla
maka danda, sabab dambean du kaam kamemon
pagka parakayo' na kaam ma si Isa Almasi.
29 Basta kaam suku' ma si Almasi bista du kaam
sali' panubu' si Ibrahim, bo' kaam biyuwanan
kahapan bayi panganjanji' Tuhan ma si Ibrahim
hi'.

4

1 Pahati ta lagi' kaam. Bang sawupama niya'
onde'-onde' bayi matay 'mma' na, pamusaka' ma
iya bayi alta' 'mma' na hi'. Suga' sataggōl 'nsa'
lagi' sangpōt umul na, 'nsa' lagi' iya tapamuwan
ayi-ayi bayi pamusaka' ma iya. Sali' iya masi
banyaga' ngipat.
2 Pigbayaan iya sampay pangalta' na uk aa
ngipat iya. Subay taabut waktu bayi pama'-ma'
uk 'mma' na, bo' niya' kapatut na magbaya' ma
alta' na.

3 Damikkiyan na isab kitabi ma waktu dahu,
iya waktu kita sali' onde'-onde' lagi',
bayi kitabi
ma pangantanan bangsa ibilis, iya magbaya' ma
diyata' langit.
4-5 Suga' pagtaabut na waktu bayi panganggara'
uk Tuhan, magtuwi siyoho' uk na Anak na paitu
ni dunya. Iyanakan iya uk manusiya'. Bangsa
Yahudi iya: bayi biyōgbōgan uk na sara' bayi
siyulat uk si Musa. Iya hangkan anak na bayi
siyoho' paitu, supaya tapaluwas uk na sasuku
banyaga' uk sara' maka supaya kitabi manusiya'
hinang manga anak Tuhan.
6 Kapastian in kaam anak Tuhan sabab tiya' na
Nyawa Sutsi bayi piyabo uk Tuhan ni diyōm atay
bi, deyo' isab min anak na si Isa. Iya hangkan
kitabi makajari ngōn 'Mma' ma Tuhan, ma sabab
kawasa Nyawa Sutsi itu.
7 Hangkan kaam 'nsa' na taōnan banyaga' suga'
anak Tuhan na. Pagka anak na kaam, pamuwan
Tuhan kamemon kahapan suku' ma manga anak
na.

Bimbang si Paul pasal Aa Galatiya

8 Ma waktu dahu ma 'nsa' lagi' katauhan bi
Tuhan, sali' kaam banyaga' pigbayaan uk manga
ibilis bayi pagtuhanan bi.
9 Suga' buttihi' katauhan bi na Tuhan, bo'
hap lagi' bang uk ku katauhan kaam uk Tuhan.
Na, angay kaam me'-me' pabayik ma kaaddatan
maka usulan bayi min masa palabay ian bo' 'nsa'
niya' kawasa atawa pus na? Kabayaan bi hinang
sali' banyaga' pabayik?

10 Biyōgbōgan na peen uk bi manga kaaddat-
addatan pasal manga 'llaw pagmulliya bi, sam-
pay paghinang bi ma bulan atawa ma musim
maka panahunan.
11 Susa aku ma pasal bi. Luhay 'nsa' niya'
kasongan bayi hinang ku maiyu ma kaam.
12 Manga dawuranakan ku, amay-amay niya'
amu' ku ma kaam, subay singōran bi hinang ku
papuwas min sara' Yahudi, sabab hinang ku hi'
sali' du aku maka kaam 'nsa' Yahudi. 'Nsa' niya'
bayi dusa bi ma aku, hap sadja pangahatul bi ma
aku.
13 Katauhan bi du pasal bayi kahalan kahanti'
ku ma kaam tagna', bayi aku takkahan saki ma
kamaiyuhan ku, hangkan aku paiyu ma kaam
matanyag Lapal Hap.
14 Minsan kaam kahunitan ma sabab saki ku,
'nsa' du aku kasumuhan bi atawa tayikutan bi,
suga' gam peen siyagina aku uk bi sali' panagina
bi malaikat bang ganta' piyabo uk Tuhan. Pig-
addatan aku uk bi sali' pangaddat bi ma si Isa
Almasi bang sawupama iya nibaw ma kaam.
15 Mehe tōōd kōg-baya' bi ma waktu kamaiyu
ku ma kaam. Aku du makaba' pasal ase' bi
ma aku, sabab bang ganta' bayi makajari sadja
killoan uk bi mata bi pangangganti' mata ku.
Suga' painay buttihi' pinda na lasa bi ma aku?
16 Kalu takannal bi in aku sali' bantahan bi ma
sabab bannal sadja bissala ku ma kaam?
17 Manga aa kasehean iyu magpandu' ma
kaam manga pandu' 'nsa' bannal, in aa iyu
magbawu'-bawu' in sigam bimbang ma kaam
suga' miyaksud uk sigam 'nsa' kahapan bi. In

kabayaan sigam subay kaam butas min aku bo'
supaya sigam sadja biyōgbōgan uk bi.
18 Asal hap bang kaam bimbang ma kasehean
bi sakahaba' waktu, minsan aku maiyu atawa ma
likut ku, basta kahapan iya maksud bi.
19 Kaam manga anak-mpu ku, kahunitan piki-
lan ku pabayik ma pasal bi, sali' sapantun danda
kahunitan bang song nganak. Hilu' pikilan ku
ma pasal bi sataggōl 'nsa' lagi' si Almasi magbaya'
ma dimay atay bi.
20 Kabayaan ku in subay aku maiyu ma kaam
buttihi', bo' supaya tabo ta kaam magbissala
magharap sabab susa tōōd pamikil ku ma
pasalan bi.

Si Hagar maka si Sara hinang dalilan

21 Niya' tiyaw ku ma kaam sasuku kaam baya'
mōgbōg ma sara' bayi siyulat uk si Musa; 'nsa'
katauhan bi ayi bayi bissala sara' ian?
22 Ba' na sara' ian, in si Ibrahim taga anak duwa
lalla; dakayo' ian anak na min si Hagar, handa na
banyaga'; maka dakayo' hi' anak na min si Sara,
iya handa na poon tōōd.
23 Anak na min danda banyaga' ian sali' pan-
ganak kasehean ma dunya itu, suga' saddi iya
min handa na poon tōōd, iya 'nsa' banyaga'.
In anak si Ibrahim dakayo' itu bayi iyanakan
panumanan bayi janji' Tuhan ma iya.
24 Na, salaitu hatulan na: in duwa danda
itu sali' dalil duwa pagsulutan Tuhan maka
manusiya'. Si Hagar, danda banyaga' hi', sali'
dalil pagsulutan tagna' sampay sara' na, iya bayi
pibōtangan bangsa Yahudi ma hi' ma diyata' bud

Turusina. Banyaga' isab anak si Hagar, hati na
manga aa magpame' ma sara' agama, iya aturan
pagsulutan tagna' hi'.
25 Manjari si Hagar iya diyalil sara' agama bayi
duwai min bud Turusina ma hi' ma lahat Arab,
iya isab sali' sapantun agama min Awrusalam
buttihi', sabab tabanyaga' na sigam uk sara'
agama iya pamean sigam.
26 Suga' si Sara iya diyalil pagsulutan bahu.
Iya sali' sapantun ina' tabi manga mangandōl
ma si Isa. Hawulaya na kitabi min aturan
tagna' hi' ma sabab langnganan pagsulutan bahu
iya pibōtangan ma Awrusalam bahu marimay
sulga'.
27 Tasulat ma diyōm kitab, uk na,

“Magkōgkōg kau, danda,
minsan 'nsa' kau bayi tawwa' anak!
Ngallang kau pakōsōg sabab kakōgan nu
minsan kau 'nsa' bayi makananam paddi' pag-
anak!
Sabab manga anak ma handa bayi imbanan uk
halla na,
heka lagi' min handa 'nsa' bayi imbanan uk halla
na.”

28 Manga dawuranakan ku, kaam iyu anak
Tuhan du sabab tiyuman uk na janji' na. Sali'
du kaam maka si Isahak iya panumanan janji'
Tuhan ma si Ibrahim.
29 Bistahun bi bayi waktu awwal hi', in anak
si Hagar iya bayi iyanakan sali' kasehean ma
dunya. Pagmehe na peen bayi iya ngalaat
danakan na, iya bayi iyanakan ma sabab barakat

min Nyawa Tuhan ma ina' na. Damikkiyan na
isab kitabi buttihi', niya' na peen ngalaat kitabi.
30 Suga' pikilun bi bayi sulat ma dimay kitab,
uk na, “Paluwasun bi danda banyaga' hi' maka
anak na sabab anak banyaga' 'nsa' manjari
bihagian pusaka' bayi pangamban ma anak min
handa poon, iya 'nsa' banyaga'.”
31 Manjari itu, manga dawuranakan, 'nsa'
kitabi sali' anak danda banyaga' hi'. Kitabi itu,
sali' anak danda 'nsa' banyaga'.

5

Patōtōg Kaam ma Kahawulayahan

1 Kitabi itu, hawulaya du min bayi pagbanya-
gaan tagna' sabab piyuwasan na kitabi uk si
Almasi. Hangkan du kaam daa me' hinang
banyaga' pabayik; subay kaam patōtōg sadja
pagka kaam hawulaya.
2 Asipun bi bissala ku itu, bo' baran ku halling.
Bang kaam ganta' ngaho' pig-islam bo' supaya
kaam bistahan bōntōl uk Tuhan, tahinang bi si
Almasi sali' 'nsa' niya' guna ma kaam.
3 Bandaan ta kaam pabayik: in sasuku pig-
islam me' ma panohoan sara' hi' subay bōgbōg
sigam panohoan sara' hi' kamemon.
4 Sasuku kaam magtuyu' bistahan bōntōl ma
panganda' Tuhan ma sabab pamōgbōg bi sara'
hi', sali' hantang kaam pabutas min si Almasi.
Palawak kaam min ase' maka lasa Tuhan.
5 Suga' pangahōwat tabi in kitabi bistahan
bōntōl uk Tuhan sabab pangandōl tabi ma si Isa

Almasi. Maka iya na agaran tabi sabab hinang
barakat Nyawa Tuhan.
6 Sabab bang kitabi pasōd ma si Isa Almasi,
sali'-sali' na kitabi kamemon ma panganda'
Tuhan, aa bayi labay pig-islam maka 'nsa'. Iya
sadja halga' ma Tuhan bang niya' pangandōl tabi
ma si Isa maka lasa tabi ma pagkahi tabi.

7 Asal hap bayi pame' bi ma pandu' bannal
pasal si Isa Almasi. Suga' sayi bayi ngalōgōs
kaam hangkan kaam parōhōng na me'?
8 'Nsa' min Tuhan bang pangalōgōs salaihi',
sabab Tuhan bayi nawag ma kaam subay me' ma
pandu' bannal.
9 Dalilun bi pasulig: bang pasulig itu pila-
mud ma addun makapasulig kamemon addun.
Salaihi' du isab ma pandu' bengkok.
10 Suga' minsan salay'an, tantu aku in pikilan
bi 'nsa' magbidda' maka pikilan ku sabab si Isa
Almasi pasōran tabi sali'-sali'. Maka aa nasat
pikilan bi ma pasal pandu' na bengkok, tantu iya
pigmulkaan uk Tuhan, minsan sayi.

11 Manga dawuranakan ku, niya' kono' haka in
aku mandu' pasal pag-islam subay biyōgbōgan
lagi', bang sawupama bannal iyu, angay aku
masi binsana' uk manga Yahudi itu. Iya pa-
mandu' ku pasal kamatay si Isa ma diyata' hag
pamapuwas dusa, 'nsa' du makalaat atay sigam,
basta bayi pigbe' maka pandu' sigam pasal pag-
islam.
12 Manga aa nasat pikilan bi ma pandu' sigam
in kaam subay pig-islam, hap lagi' sigam nge-
hetan harapan sigam.

13 Manjari kaam iyu, manga dawuranakan
ku, bayi kaam pene' uk Tuhan supaya kaam
pihawulaya min usulan sara' hi'. Suga' pahalli'
kaam. Daa dulin bi napsu baran bi ma sawukat
kaam hawulaya na. Hap lagi' bang kaam ti'bōt
magtabang-tiyabang ma sabab lasa bi pa dangan
pa dangan.
14 Sabab iya na itu kamaujuran panohoan sara'
kamemon, tabe' ma panohoan dakayo' itu: uk
na, “Lasahun bi pagkahi bi manusiya' sali' lasa
bi ma baran bi.”
15 Suga' bang kaam magsasa' maka magkōsōg-
kōsōgan sali' hantang manga ero' magkeket
subay pahap-hap kaam sabab song kaam
magkaat ka pagkahi bi.

Nyawa Tuhan atawa Napsu Manusiya'

16 Itu halling ku kaam: parulun bi Nyawa
Tuhan magbaya' ma baran bi bo' tantu 'nsa'
karulan napsu bi.
17 Iya kabayaan napsu ta maka kabayaan
Nyawa Sutsi mag-agaw-kōsōg; duwan jinis baya'
itu 'nsa' mag-uyun; iya hangkan 'nsa' kitabi
makarapat ngahinang ayi-ayi kabayaan tabi.
18 Suga' bang kitabi pignakuraan uk Nyawa
Sutsi, puwas du kitabi min kōsōg sara' hi'.
19 Katauhan ta iya katōbtōban manga aa bang
ngandulan napsu baran sigam, sabab salaitu na
peen hinang uk sigam: magjina, magbaisan,
sampay maghinang kasabulan.
20 Piyudji uk sigam ma manga tuhan-tuhan
hi', maghinang-hinang sigam pagkahi sigam
sali' pantak maka ilmu'; magbanta na peen

maka magbono'; maglindi-lindi maka magk-
abansi, baya' sigam palangkaw min pagkahi
sigam. Magsual na peen sigam; iyōkat uk sigam
aa magdawuransehean.
21 Pagnapsuhan sigam panyap sehe' sigam.
Maglami-lami sigam sabu mag-inum, mag-
palango di sigam. Maka niya' lagi' hinang
sigam salaihi'. Na bayikan ku bisssala ku ma
dahu, sayi-sayi maghinang manga hinang laat
itu 'nsa' tōōd pisōd diyōm pagparinta Tuhan ma
sosongun.
22 Suga' bang aa pigbayaan uk Nyawa Tuhan,
iya na itu kahinangan na: lasa iya ma pagkahi
na; tattap kakuyagan na; sannang iya ma
pamikil na. Tatasan na pagkahi na minsan
inay; nabang sadja iya; tau iya magmura; kapan-
gandōlan iya.
23 Deyo' pangatay na; bo' 'nsa' iya me' ma
napsu na. 'Nsa' niya' sara' nguntara ma hinang
salaihi'.
24 Manjari sayi-sayi magpasuku' ma si Isa
Almasi, piansa' kajarihan sigam bayi laat; sali'
dalil sigam bayi paunung maka si Isa matay ma
diyata' hag. Hati na, napsu maka baya' sigam
kamemon, piansa' sabab 'nsa' karulan.
25 Sabab biyuwanan kitabi kajarihan bahu uk
Nyawa Tuhan hangkan kitabi subay me' ma
pigbayaan uk na.
26 Daa na kitabi subay mag-abbu-abbu atawa
magparugal sehe' tabi maka daa kitabi ngim-
buhan sehe' tabi.

6

Magtabang-tabang kaam

1 Manga dawuranakan ku, bang niya' sehe' bi
taabut ngahinang dusa, kaam iyu, pigbayaan uk
Nyawa Tuhan subay iya manduan iya bo' supaya
iya ngalabba min dusa hi'. Suga' pamandu' bi ma
iya subay hatul. Iya du kaam isab subay pahap-
hap bo' kaam isab 'nsa' tabo-bo maghinang dusa.
2 Magtabang-tabang kaam pa dakayo' pa
dakayo' bang ganta' kabohatan. Sabab bang
hinang bi salaihi' bean bi panohoan si Almasi.
3 Bang niya' aa langkaw atay, pangannal in iya
hap tōōd min kasehean, pig-akkalan uk na di na.
4 Subay kaam nanding di bi dakayo' pa dakayo'
bang salaingga hinang bi. Bang hati hap,
makajari isab kaam magkōgkōgan di bi. Daa
pakōgkōgan bi ma sawukat uk bi in hinang bi
labi min hinang aa dakayo'.
5 Sabab kitabi pa dakayo' pa dakayo' subay
nanggung ayi-ayi panganggantа' ma kitabi.

6 Sayi-sayi kaam bayi makaguru pasal palman
Tuhan, subay kaam nabang ma aa pagguruhan
bi.
7 Daa kaam sā' ma pamikil bi, in Tuhan 'nsa'
tarupang. Ayi-ayi tiyanōm uk aa, magbuwa' du
isab maka niya' pag-ani na. Hati na, ayi-ayi
hinang uk aa, tiyungbasan iya ma hinang na.
8 Bang diyulan uk na napsu na, tiyungbasan
iya kamatay saumul-umul. Bang diyulan uk na
kabayaan Nyawa Tuhan, tiyungbasan iya kallum
tattap ma diyōm sulga'.
9 Hangkan na subay kitabi 'nsa' siyumu maghi-
nang hap. Sabab bang 'nsa' libbahan uk tabi

hinang hap, tantu kitabi tiyungbasan pahala' ma
sosongun.
10 Hangkan du isab sakahaba' waktu subay
kitabi maghinang kahapan ma aa kamemon, iya
labi na manga dawuranakan tabi mangandōl ma
si Isa.

Bissala Pangubusan

11 'Ndaun bi katangbusan sulat itu: sulatan
tangan ku ko' itu hangkan mehe batang sulat na.
12 Manga aa iyu maglōgōs-lōgōs kaam subay
mag-islam, iya iyapas uk sigam kabantugan
sabab hinang sigam pasal agama. Suga' tiyāw
sigam liyaat uk aa kasehean ma sabab pan-
gandōlan sigam ma kamatay si Almasi ma diyata'
hag.
13 Minsan sigam mandu' subay kaam mag-
islam me' ma sara' bayi siyulat uk si Musa, 'nsa'
kabōgbōgan sigam panohoan sara' hi'. Baya'
sigam bang kaam mag-islam supaya sadja sigam
magpabantug ōn sabab in kaam tabo-bo uk
sigam.
14 Suga' aku itu, 'nsa' niya' kabantugan ku saddi
min kamatay Panghu' tabi si Isa Almasi. Puwas
na aku min dusa ku ma sabab kamatay na ma
diyata' hag ian, bo' 'nsa' na niya' baya' ku ma
napsu laat ma dunya itu. 'Nsa' isab lamud ku
me' ma ligōt dunya.
15 'Nsa' du mehe ma atay ku bang aa mag-islam
atawa 'nsa'. Iya sadja mehe ma atay ku bang
kitabi bayi biyahuhan uk Tuhan.
16 Sasuku me' ma pamandu' ku itu, mura-
murahan bang sigam makananam kasulutan

Tuhan ma dimay atay sigam sampay kiasean uk
Tuhan. 'Nsa' isab sigam sadja, suga' aa suku'
Tuhan kamemon.
17 Ubus na aku. Puwas itu subay 'nsa' niya'
nasat aku pabayik. Sabab niya' limpa' pali' ma
baran ku pasti' in aku sasohoan si Isa.
18 Manga dawuranakan ku, mura-murahan
bang peen kaam tiyabang maka kiasean uk
Panghu' tabi si Isa Almasi. Amin.

Kitab Injil

Sama, Pangutaran: Kitab Injil (New Testament)

copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sama, Pangutaran)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
2151cb29-f3ad-5b77-a81f-9337cdca0c86